

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนตามภารกิจการศึกษา การศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่นำร่อง ปฏิรูปการศึกษาชลบุรี ปี พ.ศ. 2545 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1, เขต 2, เขต 3, เขต 4 และเขต 5 ที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา ที่ปฏิบัติตามภารกิจการศึกษา การศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่นำร่องปฏิรูปการศึกษาชลบุรี ปี พ.ศ. 2545 จำนวน 408 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1, เขต 2, เขต 3, เขต 4 และเขต 5 ที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา ที่ปฏิบัติตามภารกิจการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่นำร่องปฏิรูปการศึกษาชลบุรี ปี พ.ศ. 2545 จำนวน 201 โรงเรียน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามสัดส่วนของประชากรตามระดับการจัดการศึกษา โดยกำหนดจำนวนตัวอย่างจากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครสซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) สำหรับระดับชั้นที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างต่ำกว่า 20 ได้ปรับเป็น 20 ตามแนวคิดของแมคมิลแลน และชูแมเชอร์ (McMillan & Schumacher, 1993, p.165) ทำให้มีจำนวนตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 201 โรงเรียน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการจัดการ ศึกษา	ประชากร						กลุ่มตัวอย่าง					
	เขต	เขต	เขต	เขต	เขต	รวม	เขต	เขต	เขต	เขต	เขต	รวม
	1	2	3	4	5		1	2	3	4	5	
ระดับประถมศึกษา	54	77	59	35	47	272	26	37	29	17	23	132
ระดับมัธยมศึกษา	9	8	6	6	7	36	5	5	3	3	4	20
ระดับประถมศึกษา ถึง ระดับมัธยมศึกษา	12	19	28	16	25	100	6	9	14	8	12	49
รวม	75	104	93	57	79	408	37	51	46	28	39	201

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนตามภารกิจการศึกษา
การศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่นำร่องปฏิรูป
การศึกษาชลบุรี ปี พ.ศ. 2545 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale)
ตามแนวของ Likert (Best & Kahn, 1993, pp. 246-250) เพื่อวัดระดับการดำเนินงานของ
โรงเรียนตามภารกิจการศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนตามภารกิจ
การปฏิรูปการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่
นำร่องปฏิรูปการศึกษาชลบุรี

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี 3 ตอน โดยถามเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของ
แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (check list) แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองมีทั้งหมด 3 ข้อ
คือ เขตพื้นที่การศึกษา, ขนาดของโรงเรียน และระดับการจัดการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการดำเนินงานของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา

ที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนตามภารกิจการปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงาน การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่นำร่องปฏิรูปการศึกษาลบบุรี ปี พ.ศ. 2545 ซึ่งแบ่ง เป็น 4 ภารกิจ จำนวน 79 ข้อ คือ ภารกิจด้านบริหารทั่วไป จำนวน 28 ข้อ ภารกิจด้านบริหาร งานบุคคล จำนวน 15 ข้อ, ภารกิจด้านบริหารงบประมาณ จำนวน 15 ข้อ และภารกิจด้าน บริหารวิชาการ จำนวน 21 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนตามภารกิจการ ปฏิรูปการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่ นำร่องปฏิรูปการศึกษาลบบุรี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

แบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการยึดตามแนวคิดของ Luther Gulick & Luther Urwick (มหาวิทยาลัยบูรพา, ม.ป.ป., หน้า 2-10) เป็นหลักในการสร้างแบบสอบถาม ปรับปรุง ให้เข้ากับการดำเนินงานของโรงเรียนตามภารกิจการปฏิรูปการศึกษา

2. ในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการการสร้างเครื่องมือ

2.2 จัดทำร่างแบบสอบถามเพื่อเสนอต่อประธานกรรมการ และกรรมการที่ปรึกษา ควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขด้านเนื้อหา และความสมบูรณ์ เหมาะสมอื่น ๆ

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา ซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

3.1 นายสุรัตน์ ไชยชมภู ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดชลบุรี

3.2 นายณรงค์ สรรพศรีศึกษานิเทศก์ 7 สปจ.ชลบุรี

3.3 นายสนาน คุณประเสริฐศึกษานิเทศก์ 7 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12

3.4 นางนงคันทน์ อุทัยศรีศึกษานิเทศก์ 7 สปอ.เมืองชลบุรี

3.5 นายสมพงษ์ บุญเกษมสุข เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6 สปอ.หนองใหญ่

4. การหาค่าอำนาจจำแนก (discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (releability) ของแบบสอบถาม ดำเนินการดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลอง ใ้กับกลุ่มที่ไม่ได้รับการเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 โรงเรียน แล้วนำแบบสอบถามมา

วิเคราะห์โดยหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ด้วยวิธีการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product moment - correlation ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item - total correlation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2538, หน้า 106) ได้ข้อคำถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.45 - 0.79 (รายละเอียดภาคผนวก หน้า 135)

4.2 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) โดยวิเคราะห์วิธีการทางสถิติ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS FOR WINDOWS ได้ค่าความเชื่อมั่น .98 (รายละเอียดภาคผนวก หน้า 136)

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอประธานกรรมการ และกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. การเตรียมรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้บริหาร โรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่นำร่องปฏิรูปการศึกษาชลบุรี เพื่อความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

1.2 การเก็บแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยเก็บคืนด้วยตนเองปรากฏว่าได้แบบสอบถามคืนจำนวน 201 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยที่ผู้วิจัยได้ทำการติดตามทวงถามกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ไม่ส่งคืนตามกำหนดเวลา จนกระทั่งได้แบบสอบถามกลับมาครบถ้วนตามจำนวนที่ส่งไปทั้งหมด

1.3 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.4 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

2. การจัดกระทำกับข้อมูล เมื่อได้แบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการจัดกระทำกับข้อมูล ดังนี้

2.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2.2 นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS FOR WINDOWS

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินงานของโรงเรียนตามภารกิจการปฏิรูปการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่นาร่องปฏิรูปการศึกษา ชลบุรี ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาตรวจให้คะแนนน้ำหนักตามที่กำหนด
2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS FOR WINDOWS แล้วนำมาศึกษาตามความมุ่งหมายของการวิจัย

2.1 การศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนตามภารกิจการปฏิรูปการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่นาร่องปฏิรูปการศึกษา ชลบุรี โดยรวมและรายด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ให้ 4 คะแนน

การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ให้ 3 คะแนน

การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ให้ 2 คะแนน

การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนน โดยอาศัยแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

1.00 – 1.50 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.51 – 2.50 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

2.51 – 3.50 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

3.51 – 4.50 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

4.51 – 5.00 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 การเปรียบเทียบศึกษาระดับการดำเนินงานของโรงเรียนตามภารกิจการปฏิรูปการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่นาร่องปฏิรูปการศึกษาชลบุรี ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา, ขนาดของโรงเรียน และระดับการจัดการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way

ANOVA) กรณีพบว่ามีความสำคัญทางสถิติ ได้ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ย ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference)

2.3 ปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนตามภารกิจการปฏิรูปการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่ที่นำร่องปฏิรูปการศึกษาลงบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการหาค่าความถี่ และร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS FOR WINDOWS (Statistical Package for the Social Science for Windows) ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ และร้อยละ
2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)